

qualibet parte respectu alterius cuiuscunque; figura vero dicitur de solis & omnibus extremis quaquauerfum partibus proit habent situm talem vel talem. Itaque figura nihil aliud est physice loquendo quam situs partium extremarum omnium corporis vnus, vel vnus superficiei: patet vero nihil amplius esse; quia præcisè realiter, aut per mentem, aliis quibuscunque, erit figura ex solo partium omnium extremarum situ: & eo solum sublato, positisque aliis quibuscunque, implicat esse figuram. Ex quibus vterius intelliges quid sit forma, quæ est species figuræ, iuxta dicta citato cap. 9 phil. Entis num. 11.

PROPOSITIO VI.

Locus vnus duobus corporibus seorsim æqualis non potest naturaliter simul ambo capere.

EX dictis prop. 1 habemus locum esse locato secundum proprios naturalium dimensionum terminos sumpto æqualem: sed a ratio à priori ob quam sibi quodlibet corpus (idem est de qualibet parte corporis) locum huiusmodi æqualem, seorsim à quibuscunque aliis vendicet omnino proprium & minime communem cum alio quouis; non alia solet assignari quam natura quantitatis seu dicamur materiæ, quæ se ipsa & vi suæ corpulentæ entitatis est quantitas: vt ostendi cap. 2, prop. 3, de quo & videre potes in phil. Entis cap. 6 num. 11 & sequentibus item cap. 8 num. 12. Hanc tamen materiæ naturam non nisi à posteriori nouimus, videlicet experimento quotidiano, quo cernimus duo corpora non se compati in eodem loco, sed se mutuo pellere; & propterea communi sententia tenent omnes penetrationem esse naturaliter impossibilem: est autem penetratio duorum corporum siue etiam plurium, vno loco singulis seorsim æquali conclusorum simultanea existentia, retentis propriarum dimensionum extensionibus. Vnde dicere, non esse possibilem penetrationem, est dicere non posse duo corpora vel plura (siue quod idem est eorum partes) capi simul vno loco singulis secundum proprias dimensiones sumptis æquali; vel non posse vnum corpus capi loco minori se.

Addidi naturaliter, quia diuina id supernaturaliter agente virtute posse esse penetrationem habemus ex c reuelatis vt de corpore Christi Domini in sacrosancto Eucharistiæ Sacramento: sed de hoc non est nobis quaestio; cum nulla suppetat ex principiis physicis ratio, qua demonstretur id esse absolute possibile; ratio; inquam, positiua; nam negatiua datur; id est, soluens euidenter argumenta hæreticorum; ita scilicet vt euidenter constet ea non conuincere: sed hoc est Theologorum negotium cum de eo Sacramento agunt.

Non recipio autem quod à aliqui solent obicere, posse nimirum eodem vase capi tantum aquæ & cineris simul, quantum seorsim sufficeret ad idem vas implendum: item in pateram aqua plenam iniici posse quadraginta & amplius nummos, absque eo quod effundatur vel minima aquæ guttula: in vtroque enim casu aqua intumescit supra horizontem labij vasis; ibique tumida se continet nec effunditur ob labij siccitatem, seu aliud quid oleagineum aut pingue; à quibus refugit & ita non effunditur: alias enim expertus ipse sum aquam in cyatho assurgere iniectis cineribus licet tenuissimis & incerniculo curiosè purgatis: equidem insensibile est id quo assurgit tum propter late patens os cyathi, tum quod cineres rarissimi sint, & ita multum intra se locum concedant aquæ. Adde quod fieri potest, vt cineres ob eximiam siccitatem aliquas aquæ particulas attenuent, & sic auolare faciant. Sed sensibile deprehendi incrementum ex paucis licet cineribus, & multa aqua in phiala vitrea thermometra cuius globosa aluus diametri semipalmaris desinit in cylindri cum tripalmarem tubum valde angustum: aluo igitur ac tubo vsque ad huius determinatum signum oppletis aqua, tantum cineris purgatissimi iniecti quantum possit nucis integro putamine condi; & ex eo aucta moles aquæ prædictum signum duobus fere laeis digitis in tubulo assurgens superauit. Idem sum expertus iniecto sale seorsim à cineribus. Et hinc pater propositum.

PROPOSITIO VII.

Vnum corpus vel pars vna corporis non potest eodem instanti naturaliter occupare duo loca sibi seorsim adæquata, aut vnum adæquatum & alium inadæquatum, vel vtrius modo duo separata.

Huius propositionis rationem à priori non inuenio aliam, quam naturalem cuiusque rei materialis limitationem, qua fit vt extendi nequeat ad locum se maiorem; ac proinde non possit simul occupare duo loca sibi æqualia; aut ne minimum quidem aliquid excedens vnum æqualem. Et multo magis eadem limitatio est in causa cur non possit res materialis occupare duo separata loca quæcunque; id est, siue seorsim æqualia sibi, siue solummodo quasi compensatiue efficiencia vnum æqualem, siue etiam minorem. A posteriori vero experimentum habemus quo satis superque constat rem materiale nunquam occupare nouum locum quin veterem deserat; quod argumento est nulla vi naturali posse aliter fieri, præsertim cum non desit casus quo peroptaret nescio quis duo simul tenere loca,

PR. 6.
& 7.

1
a Eius rei
ratio à
priori.

b Quid sit
penetratio
nem esse
impossibile
naturaliter

c Supernaturaliter
possibilis
penetratio.

2
d Falsum
est aqua
molem non
assurgere
iniectis cineribus, sals
le &c.